

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 8.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 20 v
za dva in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvarsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ob nedeljah in praznikih, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Živahni topniški boji pri Gorici in na doberdovski planoti. - Pred splošnim napadom na Verdun. - Sklepi pariške konference.

Gospodarska moč Avstro-Ogrske v luči nemškega vojnega posojila.

Enajst milijard je doseglo četrto nemško vojno posojilo. To dejstvo ni samo finančnega značaja, če se pomisli, da smo že 20 mesecev v vojni in da je nemško ljudstvo že pred tem v treh vojnih posojilih izročilo državi štiri, šest desetink, t. j. 9 in 12 milijard svojega premoženja. Skupna svota štirih vojnih posojil znaša torej 36 milijard mark. Čudimo se finančni moči našega zaveznika, pri tem pa v svoji avstrijski skromnosti popolnoma pozabljamo na to, da smo že sami spravili skupaj 16 milijard avstrijskih in 10 milijard ogrskih vojnih posojil, uspeh, ki je gotovo še presenetljivejši vplival na prijatelja in sovražnika nego nemški.

Kako težko je bilo vendar še sredi mirne dobe, ako je hotela Avstrija nekaj sto milijonov posojila! L. 1912, smo se morali zateči noter k Morganu v New York, da smo oddali za 125 milijonov zakladnih listov. Ali je takrat kreditna zanesljivost Avstrije res tako globoko padla? Ali ni pričalo stalno padanje kurza naših rent od 103 l. 1898, na 96 l. 1909, in 86 l. 1914., da gremo v finančnem in gospodarskem oziru navzdol? In vendar nam je dalo inozemstvo sredi rentne krize l. 1909, sijajno finančno zaupnico. Tedaj so se razpoložili v podpis 4% avstrijski državnozakladni listi in inozemstvo samo je podpisalo štirikratni znesek zahtevane svote, v notranjosti pa celo osemkratni znesek. Odkod to nesoglasje med večletnim trajnim padanjem rentnih kurzov in dvanajstkratnim podpisom?

Reklo se je: kapitalisti so se naveličali rent in zahtevajo drugo vrsto državnih obli-gacij, obrestna mera raste in zato mora renta padati. Kratkoinmalo: nismo si bili na jasnem. Toda najintimnejši člani angleške in francoske čarovniške kuhinje so bili na jasnem, kaj hočejo. Oni so bili, ki so z našo rento razmetavali, da bi pritisnili njen kurz. Oni so poskrbeli za to, da so se francoski in angleški denarji (takoime-

novane penzije) odtegnili iz Nemčije in Avstro-Ogrske, da bi tako povzročili pomanjkanje denarja. Vedeli so stvari tako uravnati, da so morali iti naši agenti noter v New York, da so spravili skupaj 125 milijonov proti oderuškim obrestim.

Že dolgo pred svetovno vojno smo imeli denarno vojno. Pariška in londonska borza sta se borili proti nam in Nemčiji s finančnimi podkopi in nas brez ovir potiskali iz naših finančnih utrdb vedno dalje nazaj. Tudi razstrelitve kakor ameriško posojilo in drugi finančni neuspehi niso bile redke. Tolažili smo se s splošnim svetovnim položajem, z ameriškim polomom l. 1909, in njegovim vzvratnim učinkovanjem; toda da smo žrtve sovražnega finančnega vojnega oboroževanja, na to široka javnost pri nas dolgo ni mislila. In ko se je začelo daniti, je bilo že prepozno, da bi z uspehom napravili finančne protimere.

In vendar še ni bilo vse zamujeno. Kajti spoznali smo nadaljne načrte naših nasprotnikov. Glavni udarec so si prihranili za vojno samo. Kakor hitro bi izbuknila, bi vrgli na trg stotine milijonov naše rente. 50odstotni kurz, kakor po Kraljevem gradcu, in še nižji je izkoriščevalcem svetovne vojne migljali pred očmi. Domači posestniki rent naj bi se zbegali in za vsako ceno vrgli od sebe svoje premoženje v rentah, ki bi jih pobrali tajni agenti iz Londona in Pariza. Avstro-ogrski naj bi se onemogočili dobiti denar za vojne svrhe in prisilila naj bi se tako na mir za vsako ceno. Po miru bi se pa kurz za slepo ceno nakupljenih papirjev zopet zvišal in francoski in angleški kapitalisti bi jih prodajali z milijardnimi dobički.

Ti vražji načrti so se pa izjalovili ob čuječnosti in previdnosti naših vodilnih finančnih krogov. Začetkom vojne se je borza zaprla in s tem edinim korakom je bila cela roparska namera uničena.

Prišla so vojna posojila v Avstriji in na Ogrskem. Tedaj smo tudi mi spravili skupaj nad četrto stotine milijard. Dokazali smo jasno in neoporečno moč našega domačega gospodarstva, in če pride sedaj v Avstriji in na Ogrskem do četrtega vojnega posojila, nas bo domovina zopet našla

na svojem mestu. Nas, ki sta nas Francija in Anglija smatrali doslej za Pepelčico.

In naši sovražniki? Francija je pred vojsko plaval v denarju, danes pa mora vlada vporabiti vse zvižaje in prevejanosti, da spravi skupaj potrebni drobiž. Prebivalstvo samo ne zaupa svoji vladi in ne verjame več v končni uspeh njene stvari. Šele po 18 mesecih se je moglo na Francoskem razpisati fundirano posojilo, ki je končalo z uspehom borih 6 milijard novega denarja. Torej komaj polovica četrtega nemškega vojnega posojila. Francoski kapitalist hoče mir in dela zanj najvarnejše in najuspešnejše na ta način, da odreka vladi svoj denar. In Anglija? Njeno drugo vojno posojilo ji je prineslo približno toliko kakor četrto nemško. Pri tem je pa znašalo konvertiranje prvega vojnega posojila in konsolov več nego polovico. Proti težkim oderuškim obrestim in vzajemnemu jamstvu sta dobili Francija in Anglija posojilo v New Yorku, ki notira danes že 3 odstotke pod izdajnim kurzom in večji del komadov ostane bankam na vratu. Ko sta se obrnili v Ameriko za drugo posojilo, sta dobili košarico. O Rusiji in Italiji slišimo, da si s težavo preskrbujejo vojni drobiž v deželi sami in da so ju prijatelji pustili na cedilu.

Tako vidimo, da zmoremo mi v zaupanju na svojo lastno moč sredi največje vseh vojn potrebna sredstva, dočim se naši bivši posojevalci v potu obraza trudijo, da vzdrže svoja plačila. In tako veselo in pogumno pričakujemo četrtega vojnega posojila.

Gospodarski pregled.

Grčija je odpravila uvozno carino za poljedelsko orodje in stroje za štiri leta, počenši s 1. januarjem t. l.

Danska je prepovedala poleg drugih predmetov izvažati tudi vsa gnojila, kot superfosfat, kostno moko, amonjak in vse surovine, ki se potrebujejo za izdelavo gnojil, nadalje vse kalijeve soli, surovi kavčuk, lak, juto in vrvi, žive prešiče, sladkor, konje, prazne sode za maslo, seme za repo itd. Vendar pa je dovoljeno izvažati užitno svinjsko mast kot tudi ono,

ki je neužitna in se rabi v tehnične namene. Sira se pa sme izvažati le 15 odstotkov cele produkcije, ki pa sme biti le 23%; maslo, smetana in sladno mleko pa smejo izvažati le tisti eksporterji, ki so od poljedelskega ministrstva v to določeni.

Naša vlada skuša trgovino z živili in krmili kar najbolj centralizirati. Vsled tega je izdala odlok, po katerem se mora uvoženo olje in rastlinska ter živalska mast in mlo oddati le tozadevni centrali, ki je akcijska družba ter ima svoj sedež na Dunaju v I. okraju, Stubenring 8/10. Izvzeta je od te odredbe le svinjska mast in maslo. Oljnate tropine sicer ne bo ta centrala prejemala oziroma oddajala, pač pa žitni zavod. Ta odredba velja še poleg tega tudi za vsa oljnata semena in sadje ter ekstraktno moko. Slične odredbe izda tudi ogrska vlada.

Donavska paroplovna družba sprejema na progi od Dunaja do Giurgeva od 27. t. m. nadalje le pošiljatve, ki so najmanj 5000 kg težke.

Iz Amerike se je pretečen teden prepeljalo v evropska atlantska pristanišča 173 tisoč ton žita — torej krog 10 tisoč ton manj kot teden poprej, a 25½ tisoč ton več kot v istem tednu leta 1914. — Izza lanske žitne zetve se je v Evropo prepeljalo dosedaj že nad 6 milijonov ton, od teh je angleška dobila nad 2 in pol milijona ton, ostalo količino druge države.

Dne 23. t. m. je ogrska vlada izdala odlok, po katerem se zapleni ves špirit.

Na Ogrskem je povpraševanje po prosu čimdalje živahnejše. Kvintal prosa stane ob tem času 86 K; kaša pa se plačuje od 155 do 160 K; bučno seme od 138 do 140 K; turščini storži po 10 K; riža sploh ni dobiti, le sem in tje še drobni riž (Bruchreis) po 330 K; jajca stanejo 210—220 K; masti in špeha pa že skoro ne dobiš na trgu; seno in slama pa se plačuje postavljeno na postajo po 15—16 K kvintal. Otrobov se ne dobi in kmetje si skušajo pomagati z močnimi krmili. Tovarne za močna krmila kupujejo tozadevne surovine za vsako ceno, kar nam najjasneje dokazuje, da ne bo pomanjkanje in dra-

LISTEK.

K zvezdam.

»Če ne vidim, pa ne verjamem«, je dejal sv. Tomaž, in ta njegova pesem o neveri se poje v raznih varijantah in melodijah od stoletja do stoletja. In isti, ki jo pojo, hočejo veljati za modre. Je pa pravo ime te modrosti neumnost. Prav take podobe, kakršne se delajo v očesu, nastajajo tudi v daljnogledu. Da pa te podobe v daljnogledu pridejo do veljave, je treba, da skozenj gleda gledalec. Naše oko je dalnograd, gledalec, ki gleda skozi ta daljnograd, je pa pamet. Če je ta slepa, imaš slepca pri daljnogledu. In takih slepcev po svetu kar mrgoli; saj je zapisano: »Stultorum infinitus est numerus.«

Zvezdoznanstvo ima kopico dokazov, da se očesu ne sme verjeti kar tako, ker nas le prerado vara. Pa poglejmo nekaj teh dokazov.

Vsak dan solnce, mesec in zvezde hite od vzhoda proti zahodu. Tisočletja so narodi živeli v tej veri, da se nebo suče okoli zemlje, in še danes bi ne vedeli, da je to samo prevara našega vida, ko bi gledali svet samo s telesnimi očmi. Bistrejše dušno oko pa je spoznalo, da se zemlja suče in da nebo stoji. Prav tako je, kakor če se človek nekaj časa hitro vrtil naokrog:

zdi se mu, da pleše vsa okolica hitro okrog njega.

V naših krajih (46 stop. sev. šir.) prehodi vsaka točka zemeljskega površja vsako sekundo nad 322 m od zahoda proti vzhodu. Pa se nam zopet čudno zdi, zakaj zvezde ne hite ravno tako hitro od vzhoda proti zahodu. To dela njihova velikanska oddaljenost. Ko bi se zemlja samo naprej pomikala in ne sukala ob jednom okrog svoje osi, bi jih vedno videli na istem mestu. Če zvečer pogledamo zvezdo, ko vzhaja in jutraj, ko zahaja, se nam zdi, da gledamo jutraj v drugo, v nasprotno smer, kakor smo gledali zvečer. V resnici sta pa naša pogleda čisto vspretna.

Kakor nas moti vid, ko gledamo premikanje zvezd od vzhoda proti zahodu, prav tako naš goljuf, če motrimo premikanje solnca in premičnic med stalnicami.

Bila sva s tovarišem pri Sv. Križu nad Jesenicami. Z daljnogledom sva gledala vrh Golice. Gori zapaziva ljudi, ki so sušili seno. Malo strani sta se pasli dve živali. Oba sva bila mnenja, da sta to dva vola in zdela sta se nama velika, kakor vola. Kar naenkrat pride k njima cela čreda živali. Spoznala sva, da so to ovce. In glej čudo: tudi prvi dve živali sta izpremenili v trenutku svojo volovsko velikost in sta bili ovci, kakor vse druge. Tako vplivata zmošta in spoznanje na oko. Zato ni prav nič nenavadnega, da pri istem prizoru razni gledalci različno vidijo: Kakršna sodba, tak

vid. Tako se nam pa tudi pri zvezdah isti predmet ne vidi vselej enako velik. Mesec vzhaja; skozi redko drevje oddaljenega gozda ga vidimo. Kako velikanska je njegova obla! Drevje imenovanega gozda napravi v našem očesu silno majhno podobo, ker je gozd oddaljen. Ker se pa vid ravna po sodbi, se nam vidi veliko. In ker je mesec ravno za drevjem, se nam vidi tudi velik.

V očesu pa je njegova podoba še nekoliko manjša, kakor takrat, ko stoji najvišje na nebu, ker je tedaj, ko ga gledamo skozi gozd, za en zemeljski polmer od nas bolj oddaljen. Ko prileze nad gozd, se nam vidi že nekoliko manjši, pa vendar še dosti večji, kakor tedaj, ko stoji visoko nad obzorjem. Dokler je blizu obzorja, ga vedno merimo s predmeti, ki so na obzorju. Te pa povečuje povečevalno steklo naše sodbe. Kar o mesecu, velja tudi o solncu. In zvezde so ob obzorju veliko bolj oddaljene druga od druge, kakor v višavi.

Po mlaju se drži luninega srpa manj razsvetljena lunina ploskev. Svetli srp je razsvetljen od solnca, ona siva svetloba pa prihaja od zemlje na luno, ki je ob mlaju mescu to, kar nam je mesec ob polni luni. Pa zdi se nam, da ima svetlo razsvetljeni srp večji premer, kakor drugo površje meseca. Tudi to je prevara.

Je še marsikaj, kar se nam drugače vidi kakor je v resnici. Poglejmo še en primer. Latinec pravi: »Lucus a non lucendo«; mi bi pa lahko rekli: Zvezde stalnice — a

non stando. Zdi se nam, kakor bi se nič ne gibalo, pa v resnici vse hite na razne strani neba z veliko hitrostjo. Solnce samo hiti z svojo družino sinov, hčera in vnukov brzo naprej. Pa naj hiti kakor stalnica po 50 km v eni sekundi naprej, se ves pot, ki ga napravi v tisočletjih, z zemlje vidi komaj tako dolg, kakor se nam vidi premer našega mesca. Najbolj bi se opazila pot kakšne stalnice, če bi se premikala pravokotno od črte, ki veže tvoje oko s stalnico. V tem slučaju imaš pred seboj pravokotni trikot in z lahko izračuniš, koliko tisoč let bi potrebovala zvezda, da bi prehodila 31 krog. minut — tolik je premer meseca v srednji oddaljenosti od zemlje — če prehodi vsako sekundo 50 km in je 100 svetlobnih let od nas oddaljena. Pri večini stalnic je hitrost gotovo manjša, oddaljenost pa večja in smer premikanja ne pravokotna na smer našega pogleda. Kaj naj vidi v tem naše oko? Večkrat pa je prevara samo subjektivna: človeku se samo zdi, da vidi, pa sodi, da je res videl. Tako so nekateri zvezdoznanci trdili, da so našli tudi pri Veneri en mesec, pa je bila prevara: drugi z najboljšim orodjem niso našli ničesar.

Planeti, mesec in solnce v mesecu aprilu 1916.

Venera se od solnca navidezno oddaljuje in bo 24. aprila opoldne dosegla svojo največjo razdaljo na levo od njega,

ginja krmil še tako kmalu ponehala. Izšla bo baje v kratkem tudi ministrska odredba, ki bo maksimalno ceno za raps precej zvišala.

Francoska je moratorij za zavarovalnice in hranilnice za 60 dni podaljšala.

Na Nižjem Avstrijskem so prepovedali pirhe tudi za letošnje leto obnovili. Jaje jim primanjkuje!

Računski zaključek južne železnice izkazuje za leto 1915. prebitok. K temu je seveda pripomogla vojska z Italijo. Proračunene nove investicije za l. 1915. so odpadle in tudi upnikom v sovražnih državah se niso vsote izplačale, vendar so se oddelile te vsote tozadevni rezervi. To leto bo pripomoglo, da se bo ta železnica končno mogla sanirati in se bo bilanca tudi v tej obliki sestavila.

Denarna centrala na Ogrskem se bo končno le udeležila. Vlada je že izdala oklic, da banke in hranilnice in drugi denarni zavodi do 1. maja t. l. prijavijo svoj pristop in obenem naznanijo, kakšno deležno vsoto so voljni pripisati. Izdali se bodo deleži dveh vrst. Prva serija bo namenjena za denarne zavode, druga pa državi in znaša 100 milijonov kron. Njen ustanovni občni zbor se vrši 1. junija t. l. ob 12. uri v prostorih finančnega ministrstva v Budimpešti.

Nova kupna pogodba za 100 tisoč vagonov koruze z Rumunijo od strani nakupovalnice centralnih sil se je 22. t. m. podpisala. Vagon prvo vrstne koruze stane 3000 levov, navadno 2800. Za izvoz preostala pšenica se je kupila po 32 levov kvintal, oves po 26, ječmen po 27 levov. Kurz so pa določili tako, da velja 117 levov 100 mark.

Ruska vlada se pogaja z neko ameriško družbo za premoško kopanje na Spitzbergih. Dala bo baje zanje 15—20 milijonov dolarjev. Premog bo rabila za murmansko železnico in ladje ob murmanskih pristaniščih. Ta vest pa vzemirja Norvežki!

V Nemčiji so izdali nalog, da se mora skupno nadzorstvo policije (orožništva) in županstev pri trgovanju z živili poostri. V to svrhu so ukazali, da se morajo omenjene oblasti z tozadevnimi vladnimi odloki temeljito seznaniti. To nam spručuje, da je v Nemčiji navijanje cen splošno razširjeno.

Železarski kartel je v svoji zadnji seji dovolil, da smejo kartelirane tovarne svoje izdelke do konca t. l. poljubno prodajati glede cen in odjemalcev. Koncem leta pa stopi stari dogovor zopet v veljavo.

Patenti. Naš patentni red zaukazuje, da se mora pred podelitvijo patenta dotično iznajdbo razglasiti in popisati. Ker bi na ta način sovražnik izvedel za marsikatero našo iznajdbo tekom vojne, ki je zelo važna za obrambo ali našo prehrano, zato je ministrstvo za javna dela odredilo, da patentni urad v interesu deželne brambe ali sicer v javnem interesu prekine postopanje za podelitev patenta.

Promet s stroji, čreslom in ježicami. Rabimo precej drevesnega lubja, skorje, čresla in zato bo treba v večjem obsegu sekati hrast in kostanj. Danes so izšle tri ministrske naredbe, ki določajo: Hrastovo in smrekovo lubje bodo posestniki odslej lahko vsakemu prodajali, dočim so ga doslej smeli ponuditi samo centrali za kože in usnje na Dunaju. Vsled te velike olajšave se bo pridobivanje te vrste čresla gotovo pomnožilo. Trgovci s čreslom in drevesno skorjo, ki tega blaga še vedno ne

smejo prodajati usnarjem, morajo tako blago še vedno ponujati centrali, v kolikor se ne poslužijo pravice, da pred določenim ponudnim rokom prodajo blago trdkam, ki so od centrale pooblašene za nakup. Tudi izdelovalci usnja, ki so si naravnost poskrbeli za skorjo in čreslo, morajo te zaloge ponuditi centrali, ki pa jim na zahtevo mora pustiti 70% in jim k svoji splošno dovoljeni ceni pribiti 4% cene za skorjo. Tako so izenačeni strojarji, ki so kupili blago od centrale in direktno nakupujoči usnarji. Ponudbe je treba vložiti prvi 15. maja, potem pa vsakega 15. v mesecu. Tudi gozdni posestniki morajo ponuditi one množine, ki so jih izdelali v prejšnjem mesecu, pa jih do ponudnega roka še niso prodali. Usnarji morajo do 8. aprila centrali naznaniti, koliko skorje in čresla rabijo za eno leto, in če hočejo blago dobiti od centrale, se morajo k temu zavezati. Druga naredba določa, da morejo strojarji ježice dobivati samo od centrale. Pač pa nabiralci lahko prosto oddajajo trgovcem, ti pa pooblaščenim trgovskim trdkam. Prva ponudba se začne s 15. avgustom 1916. Strojarji morajo svojo potrebo naznaniti do 1. avgusta. Dosedanja prostost prometa z ježicami, kjer ni zaloga presežala 2500 kg, je odpravljena. Za prevoz hrastove in smrekove skorje, za čreslo in ježice so predpisana prevozna potrdila, katera izdaja centrala za kože in usnje. Tretja naredba uvaža nove najvišje cene za strojilne ekstrakte iz hrastovega, kostanjevega in smrekovega lesa.

Odlikovanja.

Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil pred sovražnikom padli stotnik 49 pp. Miroslav Ehrlich. — Viteški križec Franc Josipovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca sta dobila polkovni zdravnik 3. črnovoj. okrož. poveljstva dr. Alfred Kossler, pridelen garnizijski bolnici št. 8 in polkovni zdravnik dr. Ivan Herzmann v garnizijski bolnici št. 8. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: nadporočnik 27. dom. p. Josip Devetak, pri postajnem povelju, v Zidanem mostu; črnovoj. nadporočnik pri 27. črnovoj. okr. poveljstvu Anton Saplja, poveljnik želez. postaje v Volčji dragi; črnovoj. poročnik 7. črnovoj. okr. poveljstva Miroslav Waluschni, pri želez. postajnem poveljstvu v Zidanem mostu. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili črnovoj. višji zdravnik 27. črnovoj. pov. dr. Ridiger Kürner, pri vojni bolnici št. 2/13, domobranski rač. oficijal 25. inf. četne div. Alojzij Pavlinič in oficijal topniškega opr. skladišča v Pulju Maks Kovač. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rez. narednik 7. pp. Pavel Potiorek. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila deseterik 5. drag. p. Klinschuster Rupert in deseterik 9. polj. top. p. Sabernig Josip. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil deseterik 5. dragonskega p. Rus Mihael.

Viteški križec Franc Josipovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca je dobil polkovni zdravnik dr. Ivan Benedik, poveljnik zasilne bolnice v št. Vidu. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 24. pp. dr. jur. Ivan Grašič, pri 2. bos.-herc. p. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 70. pp. Adolf Potokar, poveljnik želez. postaje v Prvačini. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 22. pp. Vladimir Bregar in nadporočnik 7. pp. Ru-

dolf Bäck. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila: štabni narednik 7. pp. Ivan Ebner in rač. podčastnik 2. bos.-herc. pešp. Jakob Černut.

Odlikovanja pri 87. pešpolku. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila narednik Anton Polak in rač. podčastnik Valentin Deleja. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili tit. četovodje: Vinko Balon, Franc Kaučič in Matija Krajčan.

Odlikovanja pri 7. poljskem topniškem polku. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil tit. četovodja Franc Mondschein. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil praporščak Hermann Leon.

Odlikovanja pri 5. dragonskem polku. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil tit. stražmojster Rihard Lahovič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil rez. deseterik Česarek Josip. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: praporščak dr. Hedenig Ivan, tit. stražmojster Filipič Leopold, četovodja Weitzl Florian, tit. deseterik Dermastaja Franc, tit. patr. vodja Ausserwinkler Matija, dragonci Giuseppini Rudolf, Srebot Ivan in Tanzig Miroslav. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: patr. vodja Seničar Stefan, dragonci Bratina Ivan, Boiku Aleksander, Dreier Franc, Kovačič Josip, Kunej Pavel, Lampl Ivan, Laimer Stefan, Maršalek Josip, Medved Anton, Nageler Josip, Novšak Franc, Pein Anton, Sollath Ernest, Schuster Avgust, Tatzl Alojzij, Ulrich Avgust, Vihernik Vinko, Weber Franc, Zeller Gregor, Žič Josip in Znidarski Anton.

Odlikovanja pri 3. pionirskem bataljonu. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: deseterik Seiler Karel, poddeseterik Marcon Alojzij in Dolenc Franc, pionirji Bachmann Alojzij, Cankar Franc, Blaž Franc, Folger Matija, Gašperič Anton in Juhum Marcel. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: rač. podčastnik Rennerhofer Franc, četovodje Vahej Franc, Buchegger Vinko in Geršak Martin, deseterik Mak Valentin in Dydyk Ivan, poddeseterik Pacher Simon, Jesih Rudolf, Scherz Peter, Rauscher Ivan, Magerl Miroslav, Weisberger Ivan in Pivec Jurij, tit. poddeseterik Herzele Matija, pionirji Jazbec Josip, Puc Ambrož, Ploh Franc, Muchint Rudolf, Matič Martin, Kovačič Martin, Kovačič Anton, Tomašič Anton, Hrovat Andrej, Pesek Franc, Klingsbichl Ulrik, Slaček Mihael, Allmer Josip, Papst Vencel, Schwarz Peter, Eder Luka, Mekinc Anton, Fürst Josip, Nolim Valentin, Weinhandl Franc, Vodošek Valentin, Kreč Ivan, Vogrinec Matija, Gregor Anton, Plemenitaš Jakob, Premože Franc, Prešern Josip, Schweighofer Matija, Arbeiter Pavel, Weiß Josip, Lang Ivan, Oberčkal Franc, Krpan Rudolf, Reiterer Josip, Sulzbacher Franc, Čuček Vinko, Cukljati Franc, Juh Mihael in Radanovič Franc, poddeseterik Pavlec Franc, vojni vojaki Preis Ivan, Dolinšek Vinko, Zaver Mihael, Strelec Jernej, Cuderman Anton, Malovrč Anton, Kastelic Martin, Aichholzer Matija in Kren Ivan.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. marca. Uradno se razglša: Živahni topniški boji ob goriskem mostišču in v odseku Dobrovske visoke planote so trajali tudi včeraj v noč; a novi napadi niso sledili. Vzhodno od Selc so udrlj Italijani v nekatere jarke, ki jih zdaj čistimo.

Naše čete so zopet odbile več sovražnih napadov v odseku Plöcken.

Sicer je položaj neizpremenjen. V več glavnih odsekih delajo Italijani v zadaj ležečih postojankah.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

27. marca. Nov topniški boj v odseku Rovereto in v zgornjem Astico. Premikanje sovražnika pri opirališču Val Astico in dohod vlakov na kolodvor Caldorizzo; vlake so nekolikokrat zadeli naši topovi.

V zgornjem delu doline But je napadel sovražnik po močni pripravi z ognjem in z velikimi silami naše postojanke na Malem Palu; posrečilo se mu je da je zasedel en jarek. Z lastnim ljutim protinapadom ob celi črti od Monte Croze (prelaz Plöcken) do velikega Pala smo zavzeli sovražne strelske jarke pri sedlu Freikofel in pri sedlu Del Cavallo, kjer smo ujeli 63 sovražnikov, med njimi tri častnike. Na Malem Palu je trajal trdovraten boj trideset ur. Po šestih ljutih napadih je vdrla naša pehota v boj na nož v izgubljeno postojanko in jo že zopet popolnoma osvojila. Na stotine sovražnih mrličev je ostalo na bojišču.

Danes jutraj so plula sovražna zračna brodovja med Piave in Sočo, da zadejejo naše umikalne črte in da poškodujejo mostove. Podjetje se je popolnoma izjalovilo. Ogenj našega topništva jih je pri-

silil, da so ostala visoko; letalci so vrgli nekaj dvanajstoric bomb. Ubit ni nihče, tudi stvarne škode ni. Dobro zadevajoč ogenj naših topov je sestrelil eno letalo pri Asiello, en hidroplan v laguni pri Gradegu. Ogenj s puškami je prisilil tretje letalo, da se je moralo izkrcati pri Ponte della Friaula (Piave). Med šestimi letalci je bil ubit en major, poveljnik brodovja, ostalih pet smo ujeli.

Strašna kanonada pri Gorici.

Torek, dne 28. marca: V nedeljo proti večeru je zadivljala na fronti pri Gorici strašna kanonada, ki je divjala celo noč in se je dvignila v noči v pravi peklenski bobneči ogenj. Naša izborna artiljerija je bobnela, da je bilo veselje. Laške granate so padle goste, posebno okoli Kronberga, posebno hudo pa — kakor menda še nikoli tako hudo — na Gorico samo. Proti jutru je kanonada utihnila in dan je bil miren, popolnoma miren. A že v noči so pričela brniti naša letala, brodovje, broječe krog trideset letal, je priredilo Italijanom poset, katerega menda naši bivši zavezniški niso bili posebno veseli. Včeraj, v ponedeljek dne 27. t. m. proti večeru se je artiljerijski boj zopet razvnel, sicer ne več s tako besnostjo kakor v nedeljo ponoči, ampak vendar zelo hudo. In danes, solnčen pomladanski dan in zopet popoln mir. Le naša letala so brnela v zraku.

Francoski svet Italiji.

Lugano. »Echo de Paris« svetuje Italiji, naj zagrozi monarhiji z vpadom na Ogrsko. Trident mora pasti in deli bojne črte, ki tvorijo ključ Ljubljane. Italija more potem skozi dolino ob Savi voditi svoje čete na Ogrsko in v srce Avstrije. Italijanska ofenziva postane le važna, če koraka »zmagoviti kralj« proti glavnemu mestu Koroške. »Terra irredenta«, Trident in Trst, se more osvoboditi le ob donavski obali. — »Echo de Paris« se očitno norčuje iz Lahov, ker nikjer ne napredujejo in jih opozarja na obljube njih veljakov ob začetku vojske.

115.000 laških vojaških beguncev odpotnih na bojišče.

Chiasso. Vojni minister je odgovoril na vprašanje Ferrijevo, da so poslali dozdaj na bojišče 115.000 vojnih beguncev.

Kako skrbje Lahi za ranjence.

Lugano. »Idea Nazionale« oistro graja postopanje Italije z ranjenci. Hrana v lazaratih in bolnišnicah je sicer zdaj dobra, a drugače je še veliko pritožb. Ni pravično, ker so izključeni od povišanja ranjeni častniki le zato, ker je predpisano, da se povišajo le častniki, ki so se nahajali gotovo dobo v bojni črti. Prav tudi ni, ker izgube častniki vojno plačo, če jih prepeljejo v bolnišnice izven vojnega ozemlja ali če se zdravijo doma. Tudi umetne ude morajo ranjeni sami plačati.

Veliko nacionalno ministrstvo.

Curih, 29. marca. »Messagero« napoveduje, da se bodo kljub Salandrovu zmagi v zbornici izvršile v vladi temeljite izpremembe, katere so odložili le za to, da počakajo na uspeh skupnih ententnih posvetovanj. Sestavilo se bo veliko nacionalno ministrstvo.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. marca. Uradno se razglša: Včeraj so letalci na obeh straneh zelo živahno delovali. Ogenj in lastni letalci so prisilili več sovražnih letal, da so se morala umakniti. Neko po našem topništvu sestreljeno rusko dvokrilno letalo je padlo vzhodno od Bučaja za sovražno bojno črto. Bombe letalcev nam niso povzročile nobene škode. Naši letalci so metali v nekatere kraje za rusko bojno črto z uspehom bombe. Sicer nobenega važnega dogodka. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. marca. Veliki glavni stani Medtem, ko Rusi niso ponovili svojih napadov včeraj v severnih odsekih, so nadaljevali južno od Naroškega jezera podnevi in ponoči svoje brezuspešne napore. Naše čete so odbile sedemkrat sovražnika, deloma v boju z bajoneti.

Nemška letalna brodovja so metala z dobrim uspehom bombe na sovražne kolodvorske naprave, posebno na kolodvor Molodečno.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 27. marca. V odseku Jakobovo traja boj zahodno in južno od Augustinhofa dalje. Nad celo fronto pri Dvinsk delovanje naših letalcev. Na Dvinsk so vrgli 20 bomb. Severozahodno od Postavega so naše čete po ljutem boju vzele dve vrsti strelskih jarkov. Napadi naših čet med Naroškim in Višnjevskim jezerom so nalezli na trdovraten odpor. Sovražnik je metala bombe na kolodvoru Stolbcey in Kojidanov (75 in 38 km jugozahodno od Minska. Na ostali fronti se razvijajo boji.

namreč 45 stop. 39 min. Zemlji se bliža; vsled tega zraste njen premer do konca meseca za 6-7 sekund. Njena svetloba še vedno raste. Njena faza kaže zadnji krajec, ki je pa tako obrnjen, kakor pri mesecu prvi krajec. V začetku aprila jo najdemo blizu Gostosevcev, na koncu mesca pa že v Rimski cesti med ozvezdji Bika in Dvojčkov, med Orijonom in Voznikom, na najlepšem mestu nočnega neba. V meridianu, t. j. v črti, ki drži po nebu nad tvojo glavo od severa proti jugu, jo najdeš ves mesec okoli 3. popoldne, v začetku mesca 65, na koncu mesca že 71 stopinj nad obzorjem. To velja za 46 stopinj sev. šir. Na popolnoma jasnem nebu jo vidiš bistre oči brez daljnogleda že po dnevi. Mesec se pelje mimo Vener 6. aprila.

Mars je v začetku meseca še v Raku. Na desno od njega — ne daleč — migljata dve enaki svetli zvezdici. V sredi med njima, nekoliko bolj na desno, se vidi ob jasnih nočeh brez mesečine bela meglica. To so slavne Rakove Jasli, in višje stoječa zvezdica je Severni, nižje stoječa pa Južni osel. Če pogledamo belo meglico med njima skozi daljnogled, se nam izpremeni v cel kup zvezdic. Iz Raka se premakne Mars ta mesec na levo — naprej — v Leva. Ker se zemlja od njega oddaljuje, se vidi vedno manjši.

Saturn je v Dvojčkih. Pomika se naprej proti vzhodu, pa vsa njegova pot meseca aprila znaša za naše oči le nekaj krogovih minut.

Jupiter in Merkur sta ves mesec skrita v solnčnem siju.

Luna je letos meseca aprila zato posebno važna, ker nam določuje Veliko nedeljo. Dne 18. aprila je ščep, prvi v astroinomični pomladi, in nedelja, ki sledi tej polni luni, je Velika. Letos obhajajo katoliški, pravoslavni in protestantski kristijani ob istem času Veliko noč; judovska pa se začne s 17. (14. Nizan) in se konča s 25. aprilom. Da bi nam Velika noč prinesla tako srčno zaželeni mir!

Solnce hodi v začetku meseca po ozvezdu Rib in se do konca meseca pomakne do srede ozvezdja Ovna. Dne 20. aprila stopi v znamenje (ne ozvezdja) Bika, to se pravi: ta dan se konča ravno 30 krog. stopinj svoje poti po enklptiki od pomladne točke na levo proti vzhodu. Vsako znamenje obsega 30 stopinj ekliptike. Je pa 1. aprila opoldne oddaljeno od ekvatorja proti severu 4½, zadnjega aprila pa že 14¼ stopinje. Zanimivo je, opazovati vsak dan opoldne senco kaknega trdnega predmeta: čim krajša senca, tem višje solnce, tem daljši dan.

Hotel sem opozoriti še na stalnice, ki se vidijo na nebu v aprilu, pa jih je težko razkazati brez slike. Če se v ta zvezdoznanska razmišljanja vrine kaka zvezda, naj ne bo nihče hud. Tiskarski stroji včasih drugače tiskajo, kakor je pisano. Enkrat mi je stroj naredil iz 1½ sekunde celo minuto in še dve sekundi, drugičkrat pa iz 2 kar 12.

PONOČNI NAPAD NA BESARABSKI FRONTI.

Črnovice, 29. marca. Rusi so ob besarabski fronti zopet pričeli z boji. Včeraj ponoči so naperili nepretrgan, ljut topniški ogenj proti našim postojankam. Razvil se je močan artiljerijski boj, ki je v jutranjih urah dosegel svoj višek. Proti jutru so Rusi na ozemlju Dolčok južno od Rarance razstrelili veliko podzemsko mino, da bi porušili naše järke. Mina pa je eksplodirala pred našimi postojankami. Med nadaljnjim artiljerijskim ognjem so Rusi zasedli nastalo vdrtino in so hoteli od tam vdreti v naše postojanke. Namera Rusov se je pa ponesrečila. Naši so sprejeli prodirajočega sovražnika z močnimi salvami iz strojin in avstrijska artiljerija je vzela na piko sovražnika in vdrtino ter mu zadala težke izgube. Dohod ruskih rezerv je preprečil naš protinapad. Naši so obdržali vse postojanke. Ob 7. uri zjutraj že ni bilo nobenega Rusa v bližini avstrijskih postojank. Skupne izgube Rusov so bile zelo velike.

AVSTRIJSKI NAPADI.

Bukarešt, 29. marca. »Universul« poroča, da ob besarabski meji avstrijske čete neprestano napadajo; Rusi napenjajo vse svoje sile, da vzdrže napade.

POMLAD OB BESARABSKI FRONTI.

Dunaj, 29. marca. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Ob besarabski fronti je sedaj mlo pomladansko vreme. Sneg je skoro povsod izginil in mokra tla se polagoma suše. Jasno vreme so na obeh straneh porabili za večje artiljerijsko delovanje. Tudi letalci so pričeli delovati. O razvoju večjih bojev se pa še ne more govoriti. Ceste v severni Besarabiji so za večje ruske dovoze še vedno nesposobne. Pač poročajo rumunski listi, da imajo Rusi pripravljene večje rezerve za napad na Bukovino.

OFENZIVA PROTI HINDENBURGU.

Berlin. O ruski ofenzivi proti Hindenburgovi armadi javlja poročevalec »Tägl. Rundschau« na vzhodni fronti: Rusi so izžrpali svoje čete in pripravljajo nove divizije proti neomajljivim nemškim črtam. Če tudi pota niso dobra, posluje nemška preskrbna služba kakor ura.

IZJALOVLENA RUSKA OFENZIVA PRI DVINSKU.

»Berliner Tageblatt« piše: Od 17. marca dalje na vzhodni fronti skoro ni bilo dneva brez hudih bojev. Rusi so zastavili velikanske množice, okoli 60 pripravljenih pehotnih divizij. Temu primerno imajo Rusi strašne izgube, katere računajo na 120 km dolgi fronti na 80.000 mož.

Proti neki kavalerijski brigadi so 19. marca Rusi na ozki fronti zastavili 7 polkov v 8 vrstah. Kljub temu je došel napad le do ovir. Rusi so tu izgubili 3000 mož. Na nemški sta v teh dneh padla samo dva moža, 6 jih je pa bilo ranjenih. Končno je en kavalerijski oddelek prešel k protinapadu in ujel 160 Rusov. Drug napad na zahodni strani železnice, ki pelje od Dvinska v Vilno, v noči od 21. do 22. marca so izjavile strojne puške, ki so streljale od strani na napadalce, ki niso prišli niti do nemških poljskih straž. Ruski oklopni vlak, ki je istočasno napadel, se ni mogel vrniti, ker so Nemci razstrelili tir.

Dne 24. marca so na ozki fronti pred Dvinskom našli 6000 ruskih granat. Pri tem ruskem bobnečem ognju Nemci niso izgubili niti enega moža. Pri posameznih ruskih divizijah so iz vseh ostankov preživeli mogli sestaviti komaj po en polk. Nemška črta je neomajana in neomajljiva.

IZ GALICIJE.

Krakov. Obratovati prične zopet v Galiciji 80 petrolejskih vrhcev, ki so jih uničili Rusi.

SUHOMLINOV IN GENERAL KUZMIN-KARAVAJEV V KAZENSKI PREISKAVI.

Petrograd, 30. marca. (Kor. ur.) »Petrograjska brzozjavna agentura«: Prvi oddelek državnega sveta je preiskal okolnosti, ki so povzročile, da ni bilo nikdar zadostno in pravočasno dobavljeno vojno strelivo. Sklenil je, naj se uvede predpreiskava o obtožbi proti nekdanjemu vojnomu ministru Suhomlinovu in proti nekdanjemu topniškemu upravnemu načelniku generalu Kuzmin-Karavajev. Car je poveril preiskavo senatorju Kuzmovu.

RUSKE PARLAMENTARNE ZADEVE.

Rotterdam. V zadnji seji dume, razpravljali so o proračunu notranjega ministrstva, so se vršili burni prizori. Stanislavski je izvajal, da so se obnašali judje v vojski sramotno, in da so izdajali domovino. Njegova izvajanja so motili mnogi poslanci. Nek socialno demokratski poslanec se je pritožil, ker se sme tako govoriti v dumi. Dvakrat ga je ukoril zvo predsednik. Stanislavski nadaljuje svoj govor in slavi pogrome. Nek socialist mu zakliče: Huligan! Socialista izključijo od seje. Socialist Skobelov zakliče nato: Tudi jaz nočem ostati tam, kjer smejo govoriti Huligani. Izključijo nato tudi Skobelova, na kar zapuste zbornico vsi socialisti.

Petrograd. (K. u.) Duma je sprejela zunanji proračun. Markov je rekel, da ne zadovolji ruskega naroda tak odgovor, po katerem bi se deloma nevtralizirale morske ožine, ker rabi Rusija prost izhod v Sredozemsko morje. Sazonov odgovori: Takega dogovora, kakršnega si predstavlja Markov, ni.

KAKO ŽIVE MED VOJSKO V RUSIJI.

Petrograd. »Reč« toži, ker se v Rusiji obhaja predpust, kakor da je domovina srečna. Neizmerno se pije šampanjec, likerji, vino; Pijo veliki in mali, inteligenca in proletarijat. Tudi »Rusko Slovo« obžaluje, da se kljub prepovedi v vseh gostilnah in v zasebnih hišah popije veliko vpijančljivih pijač.

Stockholm. Na shodu vojnega industrijskega odbora je izjavil neki govornik, da so se povišale v Rusiji cene žitu za 200 odstotkov, in da letina slabo kaže.

RUSIJA IN PERZIJA.

Budimpešta, 28. marca. Bukareška »L'Independence Roumaine« izve iz Petrograda: »Nowoe Vremja« prinašajo članek politika Migulina, ki je že izšel v »Nowem Ekonomistu«, in ki zahteva rusko nadvlado v Perziji. Šah sicer lahko ostane v Perziji, toda samo kot ruski vazal, podoben in nič boljši kakor buharski emir ali pa v primeri z Angleško egiptovski Kedeve. Če bi bila Rusija poražena, tedaj bi Anglija brez ruske pomoči od severa izgubila Indijo in Egipt.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. marca. Veliki glavni stan: Južno od St. Elói smo zopet izžrgali Angležem v boju z ročnimi granatami neko po njih zasedeno razstreljeno udrtno.

Naše čete so z naskokom vzele na levem bregu Moze z malimi lastnimi izgubami francoske več črt globoko postojanke severno od Malancourta v širini približno 2000 metrov in vdrla tudi v severozahodni del vasi. Sovražnik nam je zapustil 12 častnikov, 486 mož, ki smo jih neranjene ujeli, dalje 1 top in 4 strojnice. Ob tej priliki smo z gotovostjo dognali nastop dveh daljnih divizij na tem bojišču.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 27. marca. Ob 11. uri ponoči: Med Somme in Avre so Nemci v okolici Haucourta po ljutem obstreljevanju poskusili z napadom na strelske järke naše prve vrste, ki se je pa popolnoma izžaloval. V Argonih naša artiljerija dalje obstreljuje različne točke sovražne fronte v bližini gozda Choppay. Naši daleč streljajoči topovi so obstreljevale čete, ki so korakale v smeri Exermont-Chatel, in poglali v zrak neko municijsko zalogo.

Zahodno od Moze je ostal topovski ogenj na naši fronti Bethincourt-Morthomme-Connieres precej ljut. V Woevre je nekajkrat došlo do streljanja brez delovanja pehote.

Pred splošnim naskokom na Verdun.

Curik, 29. marca. Poluradno poročilo »Agence Havas« o bojih na zahodni fronti izjavlja, da se v vedno bolj razširjenem delovanju artiljerije že vidijo priprave in začetki splošnega naskoka Nemcev na trdnjavo Verdun.

Glavno nemško bojišče.

Genf. Italijanski listi poročajo o pariških posvetih, da gre pred vsem za to, da osredotočijo kolikor mogoče veliko čet na francoski zemlji, ker je pokazala Nemčija jasno, da smatra svojo zahodno bojno črto za glavno bojišče.

Groß Zeppelin

je, kakor poroča »Vossische Ztg.«, odpotoval v veliki glavni stan.

Pred viharimi napadi na francosko ministrstvo.

Genf. Francoski generalisimus je prepovedal posameznim poslancem obiskati bojišče. V zbornici pričakujejo zato viharne napade na ministrstvo, če se ne preklic prepoved.

General Largeau umrl.

Pariz, 30. marca. (Kor. ur.) »Le Journal« poroča: Umrl je general Largeau, ki je bil pred kratkim ranjen v Verdunu.

Angleško delavstvo želi miru.

Rotterdam. »Labour Leader« izjavja: Na Angleškem vedno bolj žele miru. Preden mine poletje, povzroči pozornost želja naroda po miru. Neodvisna delavska stranka mora že zdaj krepko nastopiti za sporazum, ker se zdaj krepko svobodneje govori kakor pred nekaterimi meseci.

Trgovinsko vprašnje po končani vojski.

London. (K. u.) »Daily Chronicle« izjavja glede na posvet v Parizu: Kdo li naj pričakuje, da Anglija, največji kupčijski narod na svetu, ne namerava po vojski kupčevati s 150 milijoni ljudi v dosedANJI Evropi? Če tako postopamo, izgubimo svojo trgovinsko predpravo, ki bi jo prevzela Združene države. Srce in središče

živcev svetovne trgovine bo postal New-york.

Končano angleško novačenje.

Manchester. (Kor. ur.) »Manchester Guardian« izjavja: Državni zakladnik in predsednik trgovinskega urada sodita, da ni mogoče več novačiti veliko oženjenih in neoženjenih za armado, ker se mora že enkrat število izžrgati. Kakor sodi trgovinski urad, se je že izžrgalo. Armada šteje nad tri milijone mož, izgub je pol milijona, en milijon služi posredno ali neposredno v mornarici. Novačenje je končano, ker ne toži le eksportna industrija, da ni dovolj delavcev, marveč tudi municijsko ministrstvo in mornarica.

Govorice o mirovnih pogajanjih.

Berlin. »Deutsche Tageszeitung« nastopa proti novim govoricam, da baje uvaža Nemčija mirovna pogajanja. Angleško, francosko in nevtralnno časopisje poroča o sestankih neuradnih osebnosti Nemčije in njenih sovražnikov; znani so tudi po Nemčiji predlagani pogoji. List odločno protestira proti »bajnim« mirovnim predlogom in pravi: Najdoločnejše se pojavljajo govornice glede na Anglijo.

Kardinal Mercier premesti svojo rezidenco iz Mechelna v Havre?

Lužano, 30. marca. (Kor. ur.) »Idea Nazionale« poroča o pogajanjih med apostolsko stolico in belgijsko vlado, naj bi premestil kardinal Mercier svojo rezidenco iz Mechelna v Havre.

Zasebni tajnik kardinala Merciera zaprt.

Bruselj, 27. marca. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Preiskava proti zasebnemu tajniku kardinala Merciera Loncinu je pokazala, da je bil sum nič manj kot opravičen, kajti pokazalo se je, da je Loncin stal zelo blizu takozvani organizaciji »Oeure du mot du soldat«, ki je s pomočjo šifrirane pisave neprestano posredovala prepovedane vesti med Belgijo in sovražno fronto. Seveda so ga zaprli.

Lužano, 28. marca. »Agenzia Nazionale« poroča: V vatikanskih krogih se zatrjuje, da bo španski kralj Alfonz pri nemški vladi posredoval za kardinala Merciera. Kralj se je iz lastnega nagiba obrnil na papeža, ki je s tem zadovoljen, a je obenem izrecno izjavil, da sam ne bo podvzel iniciative.

Pariška konferenca.

Končna seja pariškega posveta.

Pariz, 28. marca. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Danes popoldne so zborovali v končni seji na posvetu zaveznikov. Ministrski predsednik Briand se je zahvaljeval odposlanikom velesil na njih skupnem delu. Zbor se je pridružil tople in soglasno Briandovim besedam, ki zaupajo popolnoma v končno zmago. Briand je izrazil svoje zadovoljstvo, ker so lahko uredili različna vprašanja in je izjavil, da če se pojavijo nova vprašanja, ki jih morajo rešiti skupno, se najlažje uredi na novem sestanku.

Sklepi pariškega posveta.

Pariz, 28. marca. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Posvet je sprejel, predno se je razšel, sledeče sklepe: Dne 27. in 28. marca 1916 v Parizu združeni zastopniki zveznih vlad izražajo popolno skupnost nazorov zaveznikov in njih solidarnost ter potrjujejo vse odrejene ukrepe, da se uresniči enota nastopa na enotni bojni črti; v tem razumejo obenem enotnost vojaškega nastopa, ki je zagotovljena po dogovoru, sklenjenem med generalnimi štabi; enotnost gospodarskega nastopa, katerega organizacijo je uredil posvet, in enotnost diplomatskega nastopa, kar jamči njih neomajljivo voljo, nadaljevati boj, dokler ne zmaga skupna stvar.

Vlade zaveznikov so sklenile, da uveljavijo solidarnost svojih nazorov in koristi na gospodarskem polju praktično in naročajo gospodarskemu posvetu, ki se v kratkem sestane v Parizu, naj jim predlaga ukrepe, ki so primerni, da uresničijo to solidarnost.

Za okrepitev gospodarske akcije, da se koordinira in enotno uredi in izvede prepričanje preživljanja sovražnika, je sklenil posvet v Parizu, urediti stalen odbor, v katerem so zastopani vsi zavezniki.

Posvet sklene:

1. Nadaljuje naj se nastop, uveden po londonski osrednji pisarni za določitev tovorov;

2. skupno naj se kolikor mogoče hitro iščejo praktična sredstva, da se razdeli pravično bremena, ki nastanejo vsled transportov po morju, med zvezne velesile, da se prepreči nadaljno zvišanje voznin.

Razočaranje nad pariškim posvetom.

Lužano. (K. u.) Iz časopisov se posnema, da so se Parižani le malo zanimali za udeležnike posveta in da je molčalo malo gledalcev, ki so gledali, ko so se vozili udeleženci v Quai d'Orsay. O enotnosti, o enotni akciji, o eni sami bojni črti in o enem samem sovražniku se je govorilo baje na posvetu le malo, ker je izostal pričakovani efektivni donos Italije za izpre-

membo danih razmer in ker so se marveč pojavile zahteve Italijanov za materielno podporo in priznanje egoističnih vojnih smotrov nasproti zaveznikom. Razpravljalo se je baje temeljito, kako naj vpliva jo sporazumu v korist na nevtralne države. Italijanski ministri zapuste Pariz 29. t. m. Odpotujejo v italijanski glavni stan, da poročajo kralju. General Cadorna ostane še na francoski bojni črti, da proučuje položaj. Italijansko časopisje sodi različno o napitnicah Brianda in Salandre. Reformistično radikalni listi pričakujejo, da je zdaj uresničena enotna vojaška akcija in enotna bojna črta. Tudi vladni »Giornale d'Italia« piše v tem smislu. »Idea Nazionale« pa sodi, da je zboroval v Parizu le novi vojni svet in da niso premagali političnih in gospodarskih nasprotstev.

Lužano. Sicer zelo zgovorni pariški »Secolov« dopisnik ve o prvem dnevu posveta le uradne publike: da so namreč razpravljali o vojaških ukrepih, s katerimi naj se izbojuje končna zmaga. Da oškoduje svoje bravce, popisuje, kako so se vozili avtomobilisti in pa spored.

Kodanj. »Politiken« javlja: Novih pojasnil o namenu pariškega posveta ni. Sodijo, da se posebno pečajo z obnovljeno nemško podmorsko vojsko in s posledicami angleške blokade. Nevtralcem gre za to, da se ne poojstri ta podvodna vojska in blokada.

Skupna cenzura sporazuma.

Lužano. Italija proučuje v Parizu in v Londonu, kako posluje cenzura. »Secolo« poroča: Zastopniki sporazuma se v Parizu in v Londonu pogajajo o ustanovitvi mednarodnih cenzurnih uradov s francoskimi, angleškimi, ruskimi in italijanskimi uradniki v glavnih mestih zveznih držav. Cenzorji naj bi črtali brzozjavke, ki ne ugajajo eni ali drugi državi.

Na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. marca. Uradno se razglašajo: Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. marca. Veliki glavni stan: Nobenih bistvenih dogodkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

Novi vardarski most razstreljen.

Genf, 29. marca. »Lyoner Progres« poroča iz Soluna: Francozi so z artiljerijskim ognjem razstrelili iz lesa narejen nadomestni most čez Vardar. Vsled tega je promet čez reko zopet prekinjen.

Kralj Nikita zaprt?

Frankfurt, 29. marca. »Frankf. Ztg.« poroča po informacijah iz Pariza, da Črna gora pri pariški konferenci ni zastopana, torej ni priznana. Zdi se, da so črnogorskega kralja Nikolaja v resnici zaprli in postopajo z njim kot z ujetnikom, da tako preprečijo mirovna pogajanja.

Črnogorski princ Mirko na Dunaju.

Dunaj, 29. marca. V kratkem pride črnogorski princ Mirko na Dunaj, da vpraša za svet zdravnikov-specialiste. Spremljal ga bo njegov osebni zdravnik dr. Perašić.

Beda v Vlari.

Monakovo. Iz Švice se poroča z italijanske strani: Armada v Vlari (Valona) je le mala armadica rekonvalescentov. Umrljivost je zelo velika. Legar, griza, kože in tudi kolera razsaja. Beda postaja vedno večja. Domačini sovražijo Lahe. Zdravniki ne znajo, kaj naj store. Daleč okrog so snedene vse zaloge živeža. Prebivalstvo strada in se veže z Epiroti, ki sovražijo Lahe. V vlorskem pristanišču je tako življenje, kot na kakem semnju. Francozi ljudi vlačijo, pa naj si bodo že Črnogorci, Srbi ali Albanci, v Afriko, kjer jih vtaknejo v tujsko legijo.

Bolgarsko sobranje zaključeno.

Sofija, 28. marca. (K. u.) Zasedanje sobranja je zaključeno.

Sodba v solijski vohunski razpravi.

Sofija, 30. marca. (Kor. ur.) »Agence telegraphique bulgare«: Vojno sodišče je 28. t. m. zvečer razglasilo sodbo v vohunski zadevi. Med šestimi obtoženimi osebami, da so vohunile pod vodstvom prejšnjega ruskega mornariškega atašeja, sta bila oproščena dva obtožena: neki publicist in neki trgovec s pohištvom. Ostali štirje obtoženci: neki rezervni častnik, neki časnikar in 2 ladjina kapitana bolgarske plovne družbe, so obsojeni v dosmrtno ječo. En kapitan je ruski državljani.

Ententa bo pritisnila na Grško.

Ženeva, 29. marca. Pariško časopisje obrača večjo pozornost finančni stroki Grške. Radikalni listi zahtevajo pojasnila, če se vrše z Grško pogajanja radi posojila.

Zelo značilno je tudi izvirno poročilo v »Gazette de Lausanne«, da bo ententa pred pogajanjmi odločno zahtevala: odstop

Skuludisa, razpust zbornice, poklicanje Venizelos in retabliranje neomejenih pooblastil zbornice in vlade pri vodstvu zunanje politike.

Nastop sporazuma radi Epira.

Lugano, 30. marca. (Kor. ur.) V nasprotstvu z večeršnjim poročilom lista »Secolo« objavljajo italijanski listi poročilo »Agence d'Athene«, ki javlja: Poslaniki četverporazuma so nastopili pri grškem ministrskem predsedniku skupno in ga prosili, naj izjavi, kaj je ukrenila grška vlada od decembra v Epiru.

Venizelos.

Rotterdam, 28. marca. Iz Soluna poročajo: Venizelos je izjavil uredniku »Makedonije«, da je navzočnost ententinih čet v Solunu edino jamstvo, da Grška obdrži Makedonijo. Če bi ententa ne bila zasedla Soluna, bi bila izgubljena za Grško. Po njegovem mnenju bodo Bolgari kmalu začeli z ofenzivo.

Nasilstva Angležev proti Avstrijcem in Nemcem na Grškem. — Francozi in Angleži se izkrcali na Kreti.

Curij, 30. marca. (Kor. ur.) Milanski »Secolo« poroča iz Aten: Neka angleška vojna ladja je izkrcala v Patrasu mornarje, ki so prišli in odvedli kapitana neke avstrijske jadrnice in neke nemške rešilne ladje, ki sta, odkar je vojska, razoroženi zasidrani v pristanišču. Mornarji so poizkušali na cesti prijeti tudi nekega nemškega mehanika, kar so preprečili meščani in orožniki. Na Pireju so poizkušali angleški mornarji odvesti dve grški ladji, ki sta prodani nekemu Angležu, a so morali ladji pripeljati nazaj v pristanišče, ker so streljale obrežne baterije. Angleži so baje prišli tudi v Eleusis na dveh nemških parniških nemške inženirje. Mornarji so se izkrcali v zalivu Suda in so zaplenili pri nekem trgovcu pet sodov petroleja in dva zaboja. Dve francoski in angleški ladji sta izkrcali v Suda in v Kanji oddelke mornarjev, ki so ostali tam. Atencane je zelo razburilo to poročilo.

Grška izprazni makedonsko vojno ozemlje.

Lugano, 28. marca. »Agenzia Stefani« poroča iz Aten: Ker so se v Makedoniji zopet začele sovražnosti, je minister Dragumis v zbornici izjavil, da bo vlada storila vse mogoče, da spravi prebivalstvo iz vojnega ozemlja. Prebivalstvo Džedjelija pa bo prisiljeno nositi posledice spopada.

Rumunija odklonila ententine ponudbe.

Budimpešta, 28. marca. »Vilag« poroča iz Bukarešte: Iz brezpogojno zanesljivega vira izvem, da je prejšnji teden ruski poslanik Poklewski v imenu entente Bratianu naznanil: Sile entente so pripravljene enotno garantirati za uresničitev rumunskih narodnih teženj. Zato pa pričakujejo, da bo Rumunija takoj ustavila izvoz žita v osrednji državi; v nasprotnem slučaju bi morala ententa sklepati, da Rumunija želi zasledovati osrednjim silam ugodno politiko. Rumunija tudi ne sme dobiti ogrskega premoga, zato ga ji bo dajala Rusija. Rumunija mora izgnati vse v deželi stanujoče Bolgare, ker ima Rusija utemeljen sum, da ti Bolgari vohunijo o ruskem premikanju čet na rumunski meji in to nosijo sovražniku. Ententine sile prevzamejo garancijo, da rumunsko armado oskrbijo s potrebnim strelivom in Rusija jamči za prevoz streliva. Ententine sile pričakujejo z vsjo gotovostjo, da Rumunija brez odloga prekine svoj promet z Bolgarijo in da ob Donavi ob železnici Balčik—Turkatal postavi armado vsaj 150.000 mož. Za pokritje vojnih potrebščin Francija takoj brez vsakega poročstva likvidira 250 milijonov frankov. Rumunija mora Donavo takoj zapreti z minami in vso trgovsko mornarico in vse prevozne parnike takoj dati na razpolago ruskemu vojnemu vodstvu.

Bratianu je takoj sklical ministrski svet, ki je sklenil ententine ponudbe odkloniti v polnem obsegu.

Diplomatične konference v Bukarešti.

Reichenberg, 28. marca. »Reichenberger Ztg.« poroča iz Bukarešte: Tukajšnji politični krogi pripisujejo nekaj važnosti dejstvu, da je nemški poslanik, ki se je ravnokar vrnil, po dolgi konferenci z zunanjim ministrom imel takoj dveurni razgovor z germanofilnim bivšim ministrskim predsednikom Marghilomanom.

Filipescu razočaran.

Budimpešta, 28. marca. »Az Est« poroča iz Bukarešte: Čudno je, da Filipescu popolnoma molči o svojih vtisih v Rusiji. Najbrže je doživel velika razočaranja ne samo glede vojaškega položaja Rusije, ampak tudi glede razpoloženja v vodilnih krogih. Ker je položaj za Rusijo sedaj neugoden, zato Rusi nočejo dati večjih koncesij in hočejo izpolniti le nekatere zelo omejene koncesije. Trezno rumunsko javno mnenje pa pravi, da je s stališča rumunskega miru zelo dobro, da je bil Filipescu

osebno v Rusiji, odkjer se je vrnil 14 dni prej kakor je mislil.

Kako gospodari Rusija v rumunskih vodah.

Bukarešt, 28. marca. Carpova »Moldova« piše: Današnji »Vitorul«, glasilo rumunske vlade piše, da rusko brodogradbeno podjetje v Črnem morju izvaja tako strogo kontrolo, da si nobena ladja pod sovravno zastavo ne upa na morje, ne da bi se ne imela bati, da jo potopijo takoj pri nastopu vožnje. »Moldova« pravi: »V resnici pa je stvar še hujša. Iz absolutno zanesljivega vira izvem, da ruske vojne ladje pridejo celo v rumunske vode, kjer zgrabijo sovražne ladje in jih peljejo potopiti v prosto morje.

Rumunski generali v rezervi.

Bukarešt, 28. marca. (K. u.) Ker so dosegli predpisano starost, so postavljeni v rezervo načelnik generalnega štaba Jottu, in armadnemu generalnemu inšpektoratu pridružena divizijska generala Culcer in Jarca in poveljnik utrjenega ozemlja divizijski general Vasiliuvasturel. pastirji.

Turčija v vojski.

Turška protiofenziva proti Rusom?

»Ruskoe Slovo« poroča iz Tiflisa: 60 tisoč armenskih beguncev, ki so se hoteli vrniti v od Rusov zasedena ozemlja, so ruske vojaške oblasti zavrnille, najbrž vsled pričete turške protiofenzive.

Na morju.

Nemčija ne izpremeni podmorske vojske.

Haag, 30. marca. (Kor. ur.) Nizozemski listi poročajo, da je nemški zunanji minister izjavil, da načel, ki jih je določila cesarska vlada za način podmorske vojske in ki jih je naznanila nevtralnim vladam, ni izpremenila. Posebno najstrožje je naročeno nemškim pomorskim silam, naj opuste vsak napad na nevtralne ladje, razen če se ustavljajo in če se izkušajo odtegniti preiskavi z begom.

Rušilec »Medusa« potopljen.

Yxmuiden, 30. marca. (Kor. ur.) Nek došli ribiški parnik poroča, da je zapazil 27. marca zjutraj na 55. stopinji 30 minut severne širine, 6 stopinj 18 minut vzhodne dolžine zasidran angleški rušilec s tremi dimniki z napisom »Medusa«. Prednji del ladje je bil utinjen. Na krovu je ležalo veliko razvalin. Zadnji del ladje, na katerem je plapolala angleška zastava, se je potapljaj. Brezžični brzojav se je nahajal v redu. Rušilec je bil oborožen s štirimi torpednimi cevmi; v dveh sta se nahajala še dva neizstreljena torpeda. Moštvo je zapustilo ladjo. »Medusa« je obsegala 2800 ton. Op. ur.)

»Sussex«.

Lugano. »Corriere della sera« poroča, da je potop parnika »Sussex« povzročil v Londonu največjo pozornost. Vse je hitelo na Viktorija kolodvor, da govori s potniki. Naravnost presenetilo je Londončane, ker je vdril nemški podmorski čoln v prekop med krajema Folkestone in Dieppe. Angleži so namreč mislili, da je zavarovan prekop z verigami proti podvodnim čolnom. Noben nemški podvodni čoln ni mogel tekom 14 mesecev vdreti v prekop. Londončani so naravnost zmedeni.

Amerika in »Sussex«.

Frankobrod, 28. marca. »Frankfurter Ztg.« javlja iz Newyorka: V krogih kongresa se govori, da je Vilsonova stranka odgovorna, če je kak Amerikanec na »Sussexu« izgubil življenje. Če bi se svoj čas sprejelo predlog, da naj se Američane svari pred vožnjo na oboroženih trgovskih ladjah, tedaj bi ne bilo novega vznemirjenja. Kongres mora sedaj sprejeti resolucijo za svarilo.

Podrobnosti o potopu nemške pomožne križarke »Greif«.

Amsterdam, 30. marca. (Kor. ur.) »Times« poročajo o potopu »Greifa«: Parnik »Greif« se je dvigal visoko nad morje. Vozil se je pod norveško zastavo. Napravil je vtis nevtralne ladje, kakršnih zdaj veliko plove med otoki Shetland in Four. »Alcantara« je ustavila ladjo, vprašala jo je, kam se pelje in je dobila odgovor. Izpustili so nato v morje čoln, da preišče častnik parnik. Medtem, ko se je bližal čoln ladji, se je hipno pokazal pravi značaj tujca. Odstranili so maskiranje, top je otvoril ogenj. Četudi so presenetili »Alcantaro«, je takoj odgovorila na streljanje. Ko so izstrelili Nemci torpedo, je zadela »Alcantaro« granata, ki je razbila krmilo. Približala se je nato druga pomožna križarka »Andes«. »Alcantara« in »Andes« sta onemogočili »Greifu«, da bi ušel. Granate so pometale krov »Greifa«; posadka je morala zapustiti top. »Greif« je izstrelil svoje torpede na »Andes«. Ko je približala še tretja pomožna križarka, je bila nemška ladja že uničena. Angleži preiskali ameriški parnik »China«. Amsterdam, 30. marca. (Kor. ur.) Ameriški listi poročajo: Kapitan ameriškega parnika »China« je protestiral pri ameri-

škem konzulu v Nagasaki radi nastopa angleške pomožne križarke »Laurentio«, ki je ustavila parnik »China« v Schangaiu in odvedla s krova 28 Nemcev, 8 Avstrijcev in 2 Turka vojaške starosti.

»Englishmann«.

London. (Kor. urad.) Ob potopu parnika »Englishmann« je izgubilo življenje 10 oseb.

Prekinjena potniška služba med Folkestone in Dieppe.

Amsterdam, 30. marca. (Kor. ur.) Nek tukajšnji list poroča, da je začasno ustavljena potniška služba med Folkestone in Dieppe.

Razna poročila.

Ministrska posvetovanja v Budimpešti.

Budimpešta, 28. marca. Tudi danes so se avstrijski ministri celi dan posvetovali z ogrskimi ministri o važnih gospodarskih vprašanjih. Danes so bila posvetovanja zaključena in se bodo nadaljevala na Dunaju. Avstrijski ministri so se vrnili na Dunaj.

Avstrija in Portugalska.

Dunaj, 30. marca. (Kor. ur.) »Politična korespondenca« javlja: Varstvo naših državljanov in njih koristi na Portugalskem se je poverilo španskemu poslanstvu v Lizboni. Varstvo portugalskih državljanov in njih koristi v naši mornarhiji je prevzelo špansko veleposlaništvo na Dunaju.

Program ententine trgovske konference.

Lugano, 28. marca. »Secolo« prinaša program ententine trgovske konference, ki se vrši od 27. do 30. marca v Parizu. Njegov londonski dopisnik mu sporoča, da bodo proučevali sredstva za boljši razvoj gospodarskih razmer med zavezniki in proti fantastični blokadi, kakor jo je zamislila Nemčija s svojo »Srednjo Evropo«.

Program obsega 12 točk:

1. Splošen sporazum o vseh zakonskih odredbah, s katerimi naj se uredi trgovske razmere vojujočih: izvršitev pogodb, ustavljenje kredita, zaplenitve in patenti za iznajdbe.
2. Varnostne odredbe proti invaziji nemških izdelkov po vojni.
3. Vojna odškodnina.
4. Znižanje poštnih, brzojavnih in telefonskih tarifov; minimalni tarifi za zaveznike.
5. Mednarodni tovarni tarifi.
6. Ustanovitev mednarodnega patentnega urada.
7. Ureditve trgovine s kolonijami zaveznikov.
8. Mednarodna zakonodaja o družbah.
9. Odredbe za znižano kroženje kovinskega denarja; ustanovitev mednarodne kompenzacijske zbornice in poštne čke.
10. Enaka načela o napačnih znamkah in trgovski policiji.
11. Konkurzi.
12. Zakonodaja o izgubi in tatvini vrednostnih papirjev, ki se glase na imejitelja.

Belgijska politika po vojni.

Budimpešta, 28. marca. »Pest Lloyd« poroča iz Rosendaala: Belgijski vladi blizu stojiča »Nouvelle Belgique« in »Vingtieme Siecle« poročata, da se pariške konference kot belgijski zastopniki udeležujejo Brocqueville, Carton in de Wiart. Razpravljajo naj vprašanje, ali naj Belgija po osvoboditvi še ostane nevtralna država ali naj se tesno pridruži Angleški in Franciji. Državniki se zelo pečajo s tem vprašanjem, pa niso edini. Skupina Schollaert je odločno proti zvezi in skoro vsi flamski poslanci pobijajo ta načrt. Tudi kralj Albert je menda teh misli. Francosko vladno časopisje silno propagira za zvezo.

Povišan izredni vojni kredit Nizozemske na 100 milijonov goldinarjev.

Haag, 30. marca. (Kor. ur.) Vojni minister je izjavil, da napovedani izredni vojni kredit 50 milijonov goldinarjev ne zadošča in da se mora povišati na 100 milijonov goldinarjev.

Ali bo Roosevelt kandidiral?

Berlin, 27. marca. »Central News« javljajo iz Washingtona: Dočim je gotovo, da bodo demokrati kandidirali Wilsona, republikanci še niso na jasnem, ali naj postavijo Roosevelta, Hogesa ali Roota.

Pred nekaj meseci je Rooseveltova kandidatura veljala kot izključena, sedaj pa je bolj verjetna, ker so polagoma premostili nasprotstva med republikanci in progresisti. V tem slučaju je Rooseveltova zmaga gotova, ker sta obe republikanski stranki leta 1912 v zvezi s Taftom dobili 7 in pol milijona glasov, Wilson pa 6.300.000 glasov.

360.000 ameriških železničarjev grozi s stavko.

New York, 30. marca. (Kor. ur.) Zastopniki 360.000 železničarjev predložijo da-

nes svoje zahteve na zvišanje plač lastnikom železnice, ki odgovore 29. aprila. Delavski voditelji groze, da zametavajo razsodilo in da nameravajo proglasiti splošno stavko. Železniški magnat Hill je izjavil, da železničarji ne postopajo modro, ker forcirajo zdaj vprašanje povišanja plač. Placilni sezname obsegajo 45% bruto dohodkov železnice. Glede na sedanje industrijske razmere je izjavil, da lahko izgine čez noč sedanje čez mero napeto delo industrije.

Villa — narodni junak.

Barcelona, 29. marca. Španski poslanik v Mehiki poroča, da slave generala Villo kot narodnega junaka. Več vojskovodij se mu je že pridružilo. Ameriške čete so bile ob prvih dveh spopadih porazene. Sedaj se pričinja v Mehiki trdovratna in za Unijo zelo izgub polna vojska.

Dnevne novice.

+ Velikonočni ponedeljek odločen skrbi za goriske begunce. Ravnokar izšli »Škofijski list« prinaša sledeči oklic previtelega gospoda knezoškofa na vse župne urade: »Iz hvaležnosti do Boga, ki nas je milostno, nekako čudežno obvaroval sovražnikov, da niso mogli in ne morejo pridreti v našo deželo in je krvavi boj zunaj nje, darujmo zopet za ponesrečene Goričane in Primorce. Naj podeli vsak, kolikor more. Vsak vinar, darovan iz ljubezni in hvaležnosti do Boga, bo dobil stotero plačilo pri Očetu, ki nobenemu ne ostane dolžan. Zato naročam nabiranje za goriske begunce na velikonočni ponedeljek: na Veliko noč naj se oznani in priporoči. Prečita naj se vernikom ta-le moj list. Nabrana vsota naj se nemudoma pošlje na odrinarijat; pri pošiljati naj se pove, da je za goriske begunce.«

+ Italijanski uradni jezik v Avstriji. Neka trdka v Tilsitu (vzhodna Prusija) je nedavno potom svojega solnograškega pravnega zastopnika vložila na nekem južnotirolskem okrajnem sodišču opominjevalno tožbo v nemškem jeziku. Okrajno sodišče je tožbo vrnilo z opazko, da je priložiti italijanski prevod, ker uraduje dotično sodišče izključno v tem jeziku. Odvetnik je vložil nato v imenu tožitelja pritožbo na pristojno okrajno sodišče in na justično ministristvo, v kateri izvaja, da ob sedanjih razmerah pač ne gre več, da bi se pri kakem c. kr. sodišču določalo italijansko kot izključen uradni jezik. Rešitev pritožbe bo pač splošno zanimala. — To ponatiskujemo iz dunajskega časopisja. Iz tega sledi, da se ne pritožujemo samo Slovenci, da ima italijansko v naših južnih krajih še vedno preveliko veljavo. Najbolje je z italijansko napravila cenzurna oblast, ki nadzira delovanje kinematografov. Ta oblast je umevala vojsko z Italijo tako, da je prepovedala vse italijanske napise na filmih. Kar se je zgodilo pri kinematografskih filmih, to bi se tembolj moral zgoditi v resničnem življenju — pri uličnih napisih in pri uradnih vlogah!

+ V spomin Francu Povšetu. »Östr. Weinzeitung« je prinesla Povšetov življenjepis s pokojnikovo podobo in njegovim podpisom.

+ Čudna brošura na dunajskem vseučilišču. »Reichspost« poroča, da se je pri nekem predavanju prof. Jerusalema v anatomskega inštitutu med poslušalce delila brošura »Dva svetova«, v kateri so ponatisnjeni trije članki iz revije »Das Freie Wort«. V tem pamfletu stoji besni napadi proti vsemu katolištvu in papežu obdelavajo na najbolj podel način. Celo od protestantov že davno odpravljena vprašanja, n. pr. o bivanju sv. Petra v Rimu, zgodovinska resnica glede Kristusovega itd., so na novo pogreta in priporočena kot napad na katoličane. Pa to še ni vse. Danes si upajo med ljudstvo širiti brošure, v kateri stoji tudi besede: »... Pri tem se moramo vedno držati temeljne misli, da se v prvi vrsti mora okrepiti kraljestvo Italije, ki pač ima to zgodovinsko nalogo« itd. Na isti (11) strani: »Žalostno je videti, kako gre pri nas vse počasi naprej, če primerjamo druge dežele n. pr. Anglijo, Francijo, Italijo...« Brez sramu se norčujejo iz onih, ki v svojem nazadnjaštvu branijo prestol in oltar proti svetu zmagovitih idej. — Naprej se zavzemajo za Dreyfusa, Ferrerja, Portugalsko in imenujejo Avstrijo, »državo, ki...« Take brošure dajejo naši mladini. Zdi se, da se svobodomiselnost v tej vojni niso ničesar navadili.

+ Zbiranje zlata po šolah. Dunaj, 30. marca. (Kor. ur.) Po zgledu Nemčije, kjer se je pričelo kmalu po izbruhu vojske gibanje, naj se ojači zaklad zlata državne banke, katero akcijo je pričela šola in ki je dovedla državnim banki 100 milijonov mark v zlatu, deluje tudi pri nas od jeseni 1915 nekaj šol v korist brezplačnemu zbiranju zlata. Naučno ministristvo je pa izdalo zdaj odlok, ki poziva šolske oblasti, naj se postavijo vse šole v službo zbiranja zlata.

+ Sv. oče in izmenjani vojni ujetniki. Vojno ministristvo poroča, da je zahvalno

pismo izmenjanih vojni invalidov sv. očeta zelo razveselilo in zadovoljilo. Nj. Svetost izraža vsem podpisanim svojo zahvalo in podeljuje apostolski blagoslov njim in njihovim družinam. Onim invalidom, ki so sedaj še po zdraviliščih, so to pismo sv. očeta sporočili njihovi poveljniki ali dušni pastirji.

Ij V vojno službo je bil vpoklican č. g. Anton Gnidovec, kaplan v Postojni.

— Smrtna kosa. Z Viča se nam piše: turek zvečer je v Rožni dolini št. 246 umrla gospa Elizabeta Catar, soproga Alojzija Catar, hišnega posestnika in predsednika podpornega društva delavstva v tobačni tovarni. Pogreb bo danes (v četrtek) ob pol 6. uri zvečer. Našemu vrlému somišljeniku vdovcu g. Alojziju Catar in njegovi rodbini izrekamo najpriščneje sožalje vsled bridke izgube blage žene oziroma skrbne matere. — Včeraj je pa na Glincah št. 23 umrla bivša trgovka, vdova Katarina Pirnat (Plevnarca). Pogreb bo v petek ob 4. uri popoldne. N. v m. p. — Umrl je v Dugopolju (Dalmacija) v visoki starosti ugledni duhovnik don Božo Mačarić. — Umrl je v št. Rupertu pri Celovcu g. Štefan Komposch, star 64 let. — V Mariboru je umrl tovarnar sodov Rajmund Pichler.

Zopet potres. Poroča se nam: Sinoči ob 2, dne 27. t. m. smo v Starem trgu pri Kočevju zopet čutili dva slabejša potresna sunka.

— Potres na Reki. Reka, 29. marca. (Kor. ur.) Včeraj ob 9½ zvečer kakor tudi danes ob 2. jutraj so se čutili tu slabiji potresni sunki. Seismografični aparati so beležili ob 2. jutraj 40 sekund trajajoči potres z maksimalnim udarcem 4 mm.

— Iz ruskega ujetništva sta se oglasila te dni po 13 mesecih bivša Orla iz Tržiča Mihael Zaletel in Alojz Golmajer. Oba so prištevati domači že med mrtve, zato tem večje veselje sedaj. Nahajata se v ujetniškem taboru v Taškentu, v ruski Aziji. — Po 16 mesecih se je oglašil iz ruskega ujetništva France Jamnik Bostetov iz Podreče hišna šte. 25.

— Iz ruskega ujetništva se je po sedemesečnem brezuspešnem iskanju oglašil poddesetnik Florijan Schweiger iz Tržiča na Gorenjskem. — Iz Zablance: Vsem, ki žalujejo za pogrešanimi svojci, naznanjamo sledečo vest v tolažilo: Janez Pokorn p. d. Raholov je bil dne 26. avgusta 1914 ranjen in od tedaj ni bilo nikakega poročila več od njega. Popraševali so na vse strani, a zaman. Dne 21. marca t. l. pa vesel pripoje pismonoša v hišo z novico: »Vaš Janez živi!« Sin Janez se je oglašil iz ruskega ujetništva. Bil je ranjen ujet.

— Domoljubni dar sarajevskim revežem. Na Dunaju je umrl pred par meseci sarajevska meščanka Rahela Salom, ki je zapustila vse svoje premoženje, vredno 600.000 K, mestni sarajevski občini za vzdrževanje revežev.

— Zabeležne knjige prodanega sladkorja, predpisane trgovcem in obrtnim obratom, je založila Katoliška tiskarna. Cena 1 krona.

— Duhovniške vesti. Č. g. Anton Stergar, provizor v predmestni župniji sv. Magdalene v Mariboru, je imenovan župnikom istotam.

— Za »Hrvatski Ziti dom« za vojne invalide so tekom dobrega leta nabrali 200.000 K.

— Cena jajcem v Bjelovaru. V Bjelovaru v Slavoniji stanejo 3 jajca 20 vinarjev.

— Konjsko mesnico so otvorili tudi v Dubrovniku. Kilogram konjskega mesa stane 2 K.

— V Belgrad se je vrnil bivši ministrski predsednik Avakumović.

— Smrtna železniška nesreča. Na postaji Bohinjska Bistrica je nekega delavca pri premikanju voz zmečkalo. Revez je umrl.

— Dunajska podružnica Slovenskega planinskega društva ima svoj občni zbor v soboto, dne 1. aprila 1916 ob 7. uri zvečer v restavraciji Fr. Turecky, Dunaj, III. Kleistgasse 3.

— C. kr. posredovalnica za delo vojnim invalidom. Od delodajalcev se iščejo: 4 čevljarji, 6 delavcev za tovarno čevljev, 2 delavca za papirnico, 60—80 delavcev v rudokopu, 17 dninarjev, 3 ključavničarji, 2 krojača, 3 kovači, 3 kurjači, 1 pisar, 4 poljedelci, 2 postiljona, 1 predelavec za ujetnike, 2 strojar, 1 strojnik, 2 sodarja, 2 voznika, 2 vrtnarja. Pojasnila daje pisarna, ki se nahaja v c. kr. državni obrtni šoli, Gorupova ulica št. 10, I. nastr., vrata 33.

Primorske novice.

Iz Gorice. Dobili smo burjo; ceste bodo kmalu suhe, ako bo potrajala. Ob našem predmestju se je zopet začel hud boj: tudi v mesto je padlo, danes zopet več težkih granat. Te dni je v Rabati ubila granata neko ženo, ki je radi bolezni že delj časa ležala. Za Gradom je ubila granata kravo, katere meso se je potem poceni razprodalo v mesnici. — Na Ajševici je požar uničil zrakoplovno lopo, eno letalo in zalogo bencina. Požar je nastal po neprevidnosti moštva.

Metlo v Trst in v Gorico! — Še vedno — »ščavi!« »Edinost« piše: Raznim slojem laškega prebivalstva še zdaj ni dosti grenkih izkušenj; še vedno so ostali zvesti naukom, ki so jih jim skozi desetletja vcepili zlobni zapeljivci, ki so pa o pravem času odnesli svojo kožo čez mejo. Včeraj popoldne je bil znanec I. K. priča, kako je neki mladenič 16 do 17 let v gornjem delu ulice Chiozza psoval 6letnega dečka in 4 letno deklico, ki sta se pred stanovanjem igrala, s »ščavi«. Pri peku v ulici Acquedotto št. 59 sta se včeraj širokoustili dve po »Piccolu« vzgojeni ženi, da nočeta hoditi k peku F. B. v ulici Giulia, češ, ker je »ščavo«. Na protest narodne služkinje neke znane slovenske meščanske družine, da je čas nehati s takimi besedami in da pokliče stražo, ste razljučen ženi kričali, naj le pokliče stražo, in da se ne bojite nikogar. Pred par dnevi sem bil od daleč prič, kako je tropa 10 do 14 letnih paglavcev obmetavala s kamenjem med klici »ecco la scuola ščava« okna slovenske šole v ulici Giuliani. Povprašal sem pozneje v šoli, če je kaj škode, ter stmel, ko sem videl na stotine razbitih šip. Živimo v vojnem času in ni čas danes, da bi se z zapisovanjem takih slučajev pobesnelega šovinizma razburjalo prebivalstvo, a zameriti se nam pa tudi ne more, če prosimo pristojne faktorje, naj naredo v tem oziru red. Naš narod, čigar sinovi žrtvujejo dan na dan svoje zdravje in življenje v borbi za skupno domovino vseh avstrijskih narodov, pač ne zasluži, da bi ga žalili.

Umrl je iz Gorice organist g. Zavidl. Bil je zelo nadarjen in priljubljen organist na Piazzuti in pri kapucinih. — Umrl je 18. marca v neki bolnici na Ogrskem vsled težke rane na nogi, katero je dobil na bojišču ob Soči. Maša zadušnica je bila v sredo, 29. marca, v kapucinski cerkvi. — Za njim žaluje mlada vdova z otrokom.

Vest o zdravniku dr. Grešiču ni bila resnična. Vest, ki so jo prinesli v Ljubljano goriški begunci o smrti zdravnika dr. Grešiča, se, hvala Bogu, ne potrjuje. Priljubljeni zdravnik dr. Grešič je še vedno med živimi ter junasko vrši svoje dolžnost, obiskujoč bolnike po mestu in izven mesta. Istotako se tudi njegova kuharica še vedno veselo šeta okrog štedilnika. — Pač pa bi bil »šolski Dom« kmalu izgubil zvestega postrežnika Jernejca. 18 cm granata se je dne 23. popoldne pripeljala v njegovo kuhinjo. Ubrala jo je skozi okno I. nadstropja, predrila strop in eksplodirala v štedilniku. Jernejc in njegov tovariš pa sta srečno našla pot na hodnik, ne da bi bila najmanj ranjena. Česa je iskala lačna granata v kuhinji? Morda polente. Ker je ni bilo, je pohrustala štedilnik in kar je bilo v bližini. Da je le Jernejcu prizanesla. Istočasno je prižvižgal šrapnel in prerahljal že itak zrahljane strešnike. Bog odnesi Laha kmalu v deželo polente in sardell!

Umrl je v Brjah na Vipavskem po dolgi in mučni bolezni na praznik Mar. Oznanenja posestnik Jakob Birsar, star 60 let. Bil je znan širom vipavske doline kot razumen in priden vinogradnik in gojilec vrtnic. Pokojnik je bil odkritega verskega prepričanja, postrežljiv in splošno priljubljen. Zapustil je ženo in 4 otroke, dva pri vojakih — eden že deset mesecev ni pisal. Pokojniku blag spomin!

Ljubljanske novice.

Ij Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovoj. viši zdravnik in primarij dr. Franc Derганс, v garnizijski bolnici št. 8.

Ij Umrl je po dolgotrajni bolezni gospod Anton vitez pl. Franken, stanujoč v Soteski št. 6. Pogreb se vrši v petek ob 4. uri popoldne. Naj počiva v miru.

Ij Gospod cesarski svetnik Franc Doberlet, ustanovitelj in neumorni pospešitelj prostovoljnega gasilstva, v deželi je prizadet po usodi — 6. aprila praznuje svojo 84 letnico — ker je ohromel in ne more sam napraviti niti korak. Tudi oči mu zelo preprečujejo branje in pisanje. Stari gospod sedi osamljen na svojem naslonjaču, a vedno se še živahno zanima za vse dogodke in pristrčno pozdravlja vse, ki se bodo spomnili nanj bodoči teden.

Ij »Glasbena Matica«. Prihodni dobrodelni koncert bo dne 8. aprila v dvorani hotela »Union«.

Ij Umrla so v Ljubljani: Jera Rihar, služkinja, 56 let. — Marija Kunčič, čevljarjeva vdova, 72 let. — Fran Ponikvar, dninar, 68 let. — Lajos Buraniyi, honved. — Rudolf Furlan, sin železniškega kurjača, 1 leto. — Elizabeta Devetak, hči kamnoseka-begunca, 9 mesecev. — Marija Porderžaj, rejenka, 28 ur. — Anton Škerlj, hlapec-hiralec, 48 let.

Ij Glasbena Matica. Prihodni dobrodelni koncert bo dne 8. aprila v dvorani hotela »Union«.

Ij Umrla so v Ljubljani: Jera Rihar, služkinja, 56 let. — Marija Kunčič, čevljarjeva vdova, 72 let. — Fran Ponikvar, dninar, 68 let. — Lajos Buraniyi, honved. — Rudolf Furlan, sin železniškega kurjača, 1 leto. — Elizabeta Devetak, hči kamnoseka-begunca, 9 mesecev. — Marija Porderžaj, rejenka, 28 ur. — Anton Škerlj, hlapec-hiralec, 48 let.

Ij Glasbena Matica. Prihodni dobrodelni koncert bo dne 8. aprila v dvorani hotela »Union«.

Ij Glasbena Matica. Prihodni dobrodelni koncert bo dne 8. aprila v dvorani hotela »Union«.

Ij Glasbena Matica. Prihodni dobrodelni koncert bo dne 8. aprila v dvorani hotela »Union«.

Ij Glasbena Matica. Prihodni dobrodelni koncert bo dne 8. aprila v dvorani hotela »Union«.

voril general Sarkotić, ki je končal s trikratnim »Živio«-klicem na ministrskega predsednika. Ministrski predsednik grof Stürgkh je odgovoril, da vlada ne vrši proti Bosni in Hercegovini samo svoje uradne dolžnosti, ampak vse, kar dela, dela za deželo iz polnega srca in s toplim interesom. Nato je sledil zajetek pri grofu Stürgkhu. Pri zajetku je imel grof Stürgkh daljši govor, v katerem je izvajal, da bo v tej vojski prebivalstvo sprevidelo kako ničeva so vplivanja in obeti nasprotnikov države. Popoldne so bili gostje v dunajski mestni hiši, kjer so jih pozdravili župan dr. Weisskirchner in občinski svetovalci.

Grozna pol naših ujetnikov iz Srbije v Valono.

G. Srečko Potnik piše gosp. dr. Dermastiji iz Ali pašinega mosta v Bosni 20. marca: Naznamim Vam, da so Srbi nas avstrijske ujetnike vardarskega oddelka odgnali dne 19. oktobra 1915 skozi Tetovo, Gostivar, Mavrovo, Zebar v Strugo in Ohrid. Ob jezeru smo delali mesec dni pot, potem so nas vlekli čez albanske snežnike na Čukus v Elbasan. Od tam deloma preko Tirane ali pa preko Pečine na Kavajo in odtod na Valono nazaj po južnem delu Albanije, kjer so bili ostanki naših ujetnikov vkrcani na italijanske ladje. Ta pot je zabeležena z lakoto, batinami, krvjo in smrtjo mnogih naših ljudi in v spominu mi ostanejo grozni prizori, katere sem videl z lastnimi očmi. Jaz sem pobegnil v družbi z Iv. Pintarjem, trgovcem iz Šiške, v noči od 7. na 8. decembra 1915 iz tabora ter se skril pri turškem duhovnu v predmestju Kavaje. Več ustmeno. Sedaj Vas pozdravljam iz karantene v Bosni. Srečko Potnik.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika tvrdke Ciuha & Jesih, »Pod Trančo« vljudo javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Sprejme se
služkinja
ki zna dobro kuhati in opravljati vsa gospodinjstva dela. Ponudbe pod »Ljubljana 774« na upravo Slov.
lena, lahna
kočija

se prodaja.
Kje, se polzve pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 588.

Šartljeva moka

brez vsakih kart!
Samo pri meni se dobi fina šartljeva moka, znamka HASIN

Samo en zavitek rabite za en šartelj, brez da bi potrebovali kaj sladkorja, kvasa ali drugih reči. — En zavitek stane samo K 1-30.

Po pošti se pošilja samo po povzetju in najmanj 3 zavitke. Če se pošlje denar naprej, se ovoj ne zaračuna. Pojasnila o uporabi se prilože. — Naročite obratno pri razpošiljalnici šartljeve moke znamka »HASIN«

Ivan Urek, Ljubljana
691 Mestni trg 13, Pod Traučo, (prej v Borovljah na Koroškem).

Kuharica

dobro izučena, želi vstopiti v službo takoj ali pozneje. Naslov:
IVANA ARKO
Sodražica 133. Dolenjsko,

NOV
PISALNI STROJ

se prodaja. Ljubljana, Gradišče 15/I. levo.

Sprejme se
pomočnik-skladiščnik

železninske stroke v Ljubljani. Ponudbe pod »Trajno mesto 811« na upravo tega lista.

Prodaj

po najprimernejših cenah
semenski grah, deteljo in travo

izbrano. Vprašanja na
Andrej Leban
kavarna »Fortuna« Gorica.

Ako naročite

in to nemudoma storite,
1 srečko avstrijskega Rdečega križa
1 srečko ogrskega Rdečega križa
1 srečko budimpeštanske bazilike
1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz l. 1880
1 dobitni list 4% ogr. hip. srečk iz l. 1884

12 zrebaj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron
dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastonj!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Slamniki

dame in deklice

se dobe po znanih nizkih cenah samo pri
Juliji Polanjski
Elizabetna cesta 5.

Priloga se tudi velika izbira raznovrst. najlj.

Kontoristinja

se sprejme v glavno zalogo tobaka in specialno trgovino Oton Homán, Radovljica.

Tvrška
Gričar & Mejač
Ljubljana
Prešernova ulica št. 9

priporoča za **spomlad in poletje**

svojo dobro sortirano zalogo

oblek za gospode in dečke,

ter mične **novosti**

v konfekciji

za dame in deklice.

Večje število zanesljivih
oglarjev

za žganje bukovega oglja sprejme v trajno delo tvrška E. Hieng, Ljubljana. — 816

Trgovski vajenec

sin poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v pouk pod ugodnimi pogoji pri tvrški **Mihael OMAHEN mlajši, Višnjagora.** 796

Potrži globoke žalosti javljamo sorodnikom, prijateljem in znanem, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati v boljše življenje našega predobrega očeta, najboljšega soproga, gospoda

Josipa Mrhar

posestnika, trgovca, gostilničarja in predsednika
 krajnega šolskega sveta l. t. d.

ki je dne 30. marca previden s svetotajstvi umrl po dolgi mučni bolezni.

Pogreb bo v soboto 1. aprila ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče v Prigorici.

Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spomin in molitev. Sv. maše se bodo brale v župni cerkvi.

Dolenjvas pri Ribnici, dne 30. marca 1916.

Marija,
soproga.

Adolf, Vinko, Olga,
otroci.

Razpis.

795

Pri mestnem magistratu kot odgonski postaji v Ljubljani je spolniti službo odgonskega sprevodnika. Ta služba je provizorna. Plača znaša letno 1250 kron. Za vsako spremljanje gnancev se plačajo še posebne pristojbine.

Z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in o fizični sposobnosti opremljene prošnje je do 15. aprila t. l. vložiti pri mestnem magistratu v Ljubljani.

Deželni odbor Kranjski

v Ljubljani, dne 22. marca 1916.

THE VERA
American Shoe

za gospode in dame
 iz Amerike.

Moderno
 priležno
 lično
 ceno
 trpežno

Edina prodaja:
 čevljarnica
J. Szantner
 Ljubljana
 Selenburgova ulica 4

Made by
 Rice & Hutchins
 Boston, Mass. U.S.A.

5. razred

V.

5. razred

c. kr. avstr. razredna loterija.

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadele:

kron 300.000 glavni dobitek

št. 10.202 izžreban dne 16. okt. 1915. IV. lot.

$\frac{1}{1}$ K 40	K 30.000 št. 68.435	$\frac{1}{4}$ K 10
	„ 10.000 št. 7788 „ 130.169	
	„ 5.000 „ 68.425	

Mnogo dobitkov po K 2000, 1000, 800, 400 in veliko število dobitkov po K 200.

Izplačali smo na dobitkih za K 911.280'—

Cena za igralce 4. razreda:

$\frac{1}{1}$
K 200
Cena
 $\frac{1}{2}$
K 100

$\frac{1}{2}$
K 20

Prihodnje in glavno
 žrebanje se prične:
 10. aprila in traja do 8. maja t. l.

Izžrebalo se bode:

1 premija za K 700.000

Dobitki 1 za „ 300.000

1 „ „ 200.000

1 „ „ 100.000

in še mnogo manjših dobitkov v skupnem znesku K 1,276.500.

Srečke prodaja

tudi med žrebanjem:

Poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Celju, Celovcu, Trstu in Splitu.

5. razred

5. razred